

YARGITAY 6. CEZA DAİRESİNİN ÇEŞİTLİ KARARLARINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Prof. Dr. İzzet Özgenç

I. KARAR:

Olay:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin **23.11.2021** tarihli ve E. 2021/4819, K. 2021/19893 sayılı kararına konu teşkil eden olayda; “12-15 yaş grubunda” olan S ile E, E’nin babası A’nın evine gündüz vakti pencereden girerek, A’ya ait kamera ve hard diskleri alırlar. Bilahare bu malzemeleri U’nun aracılığı ile başkalarına satarlar.

Mercilerin Çözüm Şekilleri:

İlk derece mahkemesi tarafından, S yönünden “sanığa isnad edilen suçların; mağdurun oğlu olduğu için hakkında hırsızlık suçundan 5237 sayılı TCK'nın 167/1. maddesinde düzenlenen şahsi cezasızlık sebebinin mevcudiyeti, konut dokunulmazlığını bozma suçundan ise unsur yokluğu nedenleriyle kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilen E’nin rızası dolayısıyla konut dokunulmazlığı suçunun oluşmadığı ve hırsızlık suçunun da sübuta ermediği kabul” edilerek, beraatine hükmedilmiştir.

Cumhuriyet savcısı, sübuta ermiş olan, “hırsızlık ve konut dokunulmazlığını bozma suçlarından mahkûmiyeti yerine beraat kararı verilmesinin açıkça hukuka aykırı olduğu gerekçeleriyle” ilk derece mahkemesinin beraat hükmünün temyiz etmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının tebliğnamesinde de, aynı gerekçelerle hükmün bozulması gerektiği yönünde görüş bildirilmiştir.

Yargıtay 6. Ceza Dairesi, aşağıdaki gerekçelerle, ilk derece mahkemesinin beraat hükmünün bozulmasına karar vermiştir:

“TCK'nın 167/1-b. maddesinde, somut olay bağlamında üstsoy ve alt soy arasında işlenen **hırsızlık** suçunda faile ceza verilmez, düzenlemesine yer verilmiştir. Bu yalnızca bir **şahsi cezasızlık sebebi** olup, fiil yine suç olmaya devam eder.

Bu itibarla, ... TCK'nın 142/1-b kapsamındaki nitelikli hırsızlık suçunda aynı Kanun'un 40/1. maddesinin âmir hükmü uyarınca, suça sürüklenen çocuk **S, E'ye ait şahsi cezasızlık sebebinden yararlanamaz.**

Öte yandan TCK'nın 116/3. maddesi uyarınca, rızanın meşru bir amaca yönelik olmaması münasebetiyle, ilk derece mahkemesinin değerlendirmesinin aksine, suça sürüklenen çocuk **S yönünden TCK'nın 116/1. maddesi kapsamında konut dokunulmazlığını ihlâl suçunun da oluştuğunda** bir kuşku bulunmamaktadır.

TCK'nın 119/1-c maddesi uyarınca, somut olay bağlamında **konut dokunulmazlığını bozma suçunun birden fazla kişiyle birlikte işlenmesi**, suçun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli hâlini oluşturmaktadır. Kural olarak bu nitelikli hâlin varlığını kabul edebilmek için diğer suç ortağının, suça iştiraki yeterli olup, yaş küçüklüğü, akıl

hastalığı ve benzeri bir şahsi cezasızlık nedeninin varlığı, bu nitelikli hâlin uygulanmasına mani değildir.

E hakkında hırsızlık suçu yönünden şahsi cezasızlık nedeninin bulunması, konut dokunulmazlığını bozma suçu yönünden ise, unsur yokluğu gerekçeleriyle kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesinde her hangi bir isabetsizlik bulunmamaktadır. Ancak; **olay (suç) tarihinde 18 yaşından küçük olan E'nin, babası olan mağdur ile aynı evde oturan bir aile bireyi olması münasebetiyle, suça sürüklenen çocuk S bakımından konut dokunulmazlığını ihlâl suçunun "birden fazla kişi tarafından birlikte" işlendiğinin kabul edilmesi de mümkün değildir.**

Bu itibarla, somut olayda suça sürüklenen çocuk S'nin işlediği konut dokunulmazlığını ihlâl suçunda, TCK'nın 119/1-c maddesi kapsamındaki nitelikli hâlin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır."

Hukukî Değerlendirmemiz:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin bu değerlendirmelerine aynen katılmaktayız.

Ancak, kararda, S ve E'nin evden aldıkları elektronik eşyayı U ile birlikte satmaları fiiliyle ilgili olarak herhangi bir değerlendirmede bulunulmamıştır. Oysa olayda ayrıca, TCK, m. 165'de tanımlanan **suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi** suçu işlenmiştir. S ve E bu suçun da failidirler. Ancak, bu kişiler bakımından **şahsi cezasızlık sebebi** mevcuttur. U ve eşyayı satın alan kişiler bakımından ise, şahsi cezasızlık sebebi mevcut değildir. S ve E bakımından mevcut olan şahsi cezasızlık sebebinden U ve eşyayı satın alan kişiler yararlanamaz.

S ve E'nin ikinci grup yaş küçüğü olması, gerçekleştirdikleri fiilleri suç olmaktan çıkarmaz. Ancak henüz onbeş yaşını tamamlamamış olan çocukların bu fiillerden dolayı ceza hukuku bakımından sorumlu tutulup tutulmayacakları, sorumlu tutulmamaları gerektiği, ayrı bir sorundur, bir ceza siyaseti sorunudur.

II. KARAR:

Olay:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin **19.01.2022** tarihli ve E. 2021/19859, K. 2022/226 sayılı kararına konu teşkil eden olayda; Ramazan, arkadaşı Serkan'ın eşi Neşe'ye sosyal medya hesabı üzerinden cinsel içerikli mesajlar gönderir. Durumdan haberdar olan Serkan, arkadaşı İdris ile Ramazan'ın mesajlarını kontrol etmek için kendisinden akıllı telefon cihazını isterler. Ramazan telefon cihazını vermek istemez. Bunun üzerine Serkan ve İdris, cebir uygulayarak ve bıçakla yaralayarak Ramazan'dan telefon cihazını alırlar; olay mahallinden ayrıldıktan birkaç saat sonra, mesajları kontrol ettikten sonra telefon cihazını kolluğa teslim ederler.

Serkan, savunmalarında telefon cihazını mal edinme ya da kullanma amacıyla değil, Ramazan'ın sosyal medya hesabındaki mesajları kontrol etmek amacıyla aldığını ileri sürmüştür.

Mercilerin Çözüm Şekilleri:

İlk derece mahkemesi, bu olayda Serkan'ın yağma suçunu değil, haksız tahrik altında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış halini işlediğini kabul ederek, hakkında bu suçtan dolayı mahkûmiyet hükmü, yağma suçundan dolayı ise beraat hükmü kurmuştur.

Yargıtay 6. Ceza Dairesi, Serkan hakkında neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçundan dolayı kurulan mahkûmiyet hükmünün onanmasına, buna karşılık, Serkan'ın fiilinin aynı zamanda yağma suçunu da oluşturduğu ve hakkında TCK, m. 149, f. 1, bent a, c, d ve h hükümleri gereğince mahkûmiyet hükmü kurulması gerektiği gerekçesiyle, bu suçtan dolayı verilen beraat hükmünün bozulmasına karar vermiştir.

İlk derece mahkemesi, bunun üzerine, Serkan hakkında ayrıca yağma suçundan dolayı etkin pişmanlık hükümlerini de uygulayarak TCK, m. 149, f. 1, bent a, c, d ve e; m. 168, f. 3; m. 62 hükümleri uyarınca 5 yıl hapis cezasına hükmetmiştir.

Yargıtay 6. Ceza Dairesi, ilk derece mahkemesinin yağma suçundan dolayı kurduğu bu mahkûmiyet hükmünün, aşağıdaki gerekçe ile bozulmasına karar vermiştir:

“TCK'nın 42. maddesi uyarınca, bileşik suçun varlığı hâlinde, istisnalar haricinde (gerçek) içtima hükümleri uygulanamaz ise de, aynı Kanun'un 149/2. maddesi uyarınca, *“Yağma suçunun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama hâllerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.”* denilmek suretiyle istisnai bir düzenlemeye yer verilmiştir.

Bu itibarla, sanık hakkında, haksız tahrik altında işlediği neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçundan önceden verilen ve Dairemizce de onanarak kesinleşen mahkûmiyet hükmünde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

(Ancak,)

Dairemiz somut olayda hakkın kullanılmasının bir hukuka uygunluk nedeni olduğu realitesinden hareketle, **sanığın eşine karşı suç işlediği iddiasıyla şikayet hakkını kullanırken suçun delili olması münasebetiyle ve soruşturma makamlarına sunmak amacıyla müşteki-mağdurun cep telefonunu cebren alması fiilinde, neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçu yanında ayrıca nitelikli yağma suçunun oluşmayacağı, zira sanığın, Kanun'un kabul ettiği anlamda yarar sağlama maksadıyla hareket etmediği, bu nedenle müsnet suçun manevi unsurunun oluşmadığı** görüşündedir.

(Somut olayda bir an için) sanığın işlediği haksız tahrik altında neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçunun yanında nitelikli yağma suçunun da oluştuğunun kabul edilmesi hâlinde; sanığın, müşteki-mağdur tarafından işlenen haksız bir fiilin, daha açık ifadeyle, eşine internet üzerinden taciz içerikli mesajlar gönderilmesinin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında müsnet suçu işleyip işlemediğinin değerlendirilmesi ve sonucuna göre, sanığa verilen cezada TCK'nın 29. maddesi uyarınca indirim yapılması gerekip gerekmediğinin karar yerinde tartışılması” gerekir.

Hukuki Değerlendirmemiz:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin söz konusu karardaki değerlendirmelerine aynen iştirak etmekteyiz.

III. KARAR:

Olay:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin **23.11.2021** tarihli ve E. 2021/2524, K. 2021/18147 sayılı kararına konu teşkil eden olayda; A, apartmana ait doğalgaz borusunun girişinde bulunan bakır topraklama kablosunu keserek alır.

Mercilerin Çözüm Şekilleri:

İlk derece mahkemesi söz konusu olayda A'nın hırsızlık suçunun temel şeklini işlediğini kabul ederek, hakkında TCK, m. 141 hükmüne istinaden mahkûmiyet hükmü kurmuştur.

Buna karşılık Yargıtay 6. Ceza Dairesi, söz konusu "kablunun elektrik kaçağı sonucunda ortaya çıkan elektriğin toprağa verilerek pasifize edilmesini sağlamak suretiyle can ve mal güvenliğini sağladığı ve bu haliyle hırsızlık eyleminin "*bir afet veya genel bir felaketin meydana getirebileceği zararları önlemek veya hafifletmek maksadı ile hazırlanan eşya hakkında*" hırsızlık suçunu oluşturduğu" ve bu nedenle A hakkında TCK, m. 142, f. 1, bent d hükmüne istinaden mahkûmiyet hükmü kurulması gerektiği gerekçesiyle, ilk derece mahkemesinin mahkûmiyet hükmünün bozulmasına karar vermiştir.

Hukuki Değerlendirmemiz:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin söz konusu karardaki değerlendirmelerine aynen iştirak etmekteyiz.

IV. KARAR:

Olay:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin **22.12.2021** tarihli ve E. 2021/3586, K. 2021/20086 sayılı kararına konu teşkil eden olayda; Aytaç ve Tolga, çantasında para bulunan ve üzerine yapışkan madde atarak meşgul ettikleri Ramazan'ın bu meşguliyetinden yararlanarak çantasını çalarlar.

Mercilerin Çözüm Şekilleri:

İlk derece mahkemesi, Aytaç ve Tolga'nın özel beceriyle hırsızlık suçunu işlediklerini kabul ederek, haklarında TCK, m. 142, f. 2, bent b hükmüne istinaden mahkûmiyet hükmü kurmuştur.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, içinde para bulunan çantanın Ramazan tarafından üzerini temizlemek için yere bırakıldıktan sonra çalınması nedeniyle, sanıkların TCK, m. 141 hükmüne istinaden cezalandırılması gerektiği görüşündedir.

Yargıtay 6. Ceza Dairesi, ilk derece mahkemesinin mahkûmiyet hükmünün, aşağıdaki gerekçe ile onanmasına karar vermiştir:

"TCK'nın 142/2-b maddesinde, kapkaç suretiyle hırsızlık ve özel beceriyle hırsızlık fiilleri, "ya da" sözcüğüyle (ayıracıyla) birbirinden ayrıldığından hırsızlık suçunun özel

beceriyle işlenmesi hâlinde, ayrıca suç konusu şeyin elde veya üstte taşınan eşya olması gerekmez.

Hırsızlık suçunun varlığından söz edebilmek için, zilyedinin rızası olmaksızın başkasına ait taşınır bir malın bulunduğu yerden alınması gerekir. (m.141/1).

Öte yandan kanun koyucu hırsızlık suçunun bir kısım nitelikli hâllerini, suça konu taşınır malın aidiyeti, vasfı veya bulunduğu yere göre belirlemiş, ancak metnin yazımında standart bir format kullanmak suretiyle karmaşanın önüne geçmek istemiştir.

Örneğin; kanun koyucu, TCK'nın 142. maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendinde (eski 142/1-b), "Herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında" demek suretiyle eşyanın kilit altına alınmış olmasını ya da bina veya eklentileri içinde bulunmak suretiyle muhafaza altına alınmış olması hâllerini nitelikli hâl olarak kabul etmiştir.

"ya da" ayırıcı nedeniyle, bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınan eşya kilitlenmemiş de olsa, Yargıtay'ımız oybirliğiyle bu bentteki nitelikli hâlin varlığını kabul etmektedir.

Aynı şekilde, TCK'nın 142. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Kime ait olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan veya ibadete ayrılmış yerlerde bulunan ya da kamu yararına veya hizmetine tahsis edilen eşya hakkında" demek suretiyle, 'ya da' ayırıcından önce bulunduğu yeri, sonrasında ise eşyanın kamu yararına veya kamu hizmetine tahsis edilmiş olmasını kanun koyucu iki ayrı nitelikli hâl olarak kabul etmiştir.

"ya da" ayırıcı nedeniyle, hırsızlık suçuna konu olan ve kamu yararına veya hizmetine tahsis edilen bir eşya (söz gelimi rögar kapağı, sokak lambası ve benzeri), bulunduğu sokaktan yani kamu kurum ve kuruluşu dışından çalındığı takdirde, uygulamacı ve akademisyenlerin tamamı, bu bentteki nitelikli hâlin varlığını kabul etmektedir.

Buna mukabil, 142. maddenin 2. fıkrasının (b) bendinde düzenlenen iki ayrı nitelikli hâl "ya da" ayırıcıyla ayrılmasına rağmen özel beceriye ek koşul olarak çalınan şeyin mutlaka elde veya üstte taşınan eşya olması koşulunun aranması, dil bilgisi kurallarına aykırı olduğu gibi yukarıda özetlenen yorum ve uygulamalarla tam anlamıyla bir çelişki oluşturmaktadır.

Bu sebeple hırsızlık suçu özel beceriyle işlenmişse, TCK'nın 142/2-b maddesinde düzenlenen nitelikli hâl söz konusudur. Diğer bir ifadeyle; madde, fıkra ve bent metni ile gerekçesine göre, hırsızlık suçunun özel beceriyle işlenmesi hâlinde, suç konusu eşyanın elde veya üstte taşınan eşya olup olmamasının önemi yoktur.

Sonuç olarak; sanıkların başından itibaren mağduru takip ettikleri, önce üzerini kirletip, sonra da yardım ediyormuş gibi davranarak dikkatini dağıttıkları, özel beceriyle hazırladıkları mizansen sonucunda mağdurun özenle korumaya çalıştığı içi para dolu çantayı çaldıkları anlaşıldığından ilk derece mahkemesinin hukuki nitelendirmesinin usul ve kanuna uygun olduğu, verilen mahkûmiyet hükmünde her hangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.”

Hukuki Değerlendirmemiz:

Yargıtay 6. Ceza Dairesinin söz konusu karardaki değerlendirmelerine aynen iştirak etmekteyiz.